

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜ. ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΠΡΟΓΡ/ΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ (Δ17)**

Τμήμα : α΄
Ταχ. Δ/ση : Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδ. : 101 78 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνα : 210-9242270,210-9094481
2131523687,2131523566
FAX : 210 -6464392

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 14

Αθήνα, 14 – 6 - 2012
Αρ.Πρωτ. Δ17α/10/95/Φ.5.13

ΠΡΟΣ: Όπως ο πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων(Ν.2882/2001-ΦΕΚ17Α) με τις διατάξεις του Ν.4070/2012 «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ82/Α΄.

Με τις διατάξεις του Ν.4070/2012«Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις» του ΦΕΚ82/Α΄ και ειδικότερα των άρθρων 123 έως 132 (Μέρος Δ Κεφάλαιο Α΄) και 146 (Κεφάλαιο Γ΄) τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του ισχύοντα Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Ν.2882/2001) σε σημαντικό βαθμό, με στόχο την ταχύτερη συντέλεση της απαλλοτρίωσης και τη βελτίωση των διαδικασιών προεκτίμησης, καθορισμού αποζημίωσης και αναγνώρισης δικαιούχων και ειδικότερα:

1. Άρθρο 123

1.1 Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου αυτού προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17) και προβλέπεται ότι για όσα από τα έργα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΜΕΔΙ) εντάσσονται στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών (οδικοί άξονες, Λιμάνια, Αεροδρόμια - Σιδηρόδρομοι) ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΣΠΑ-ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ κ.λ.π.), η απαλλοτρίωση των αναγκαίων ακινήτων κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού ΥΜΕΔΙ και μόνο, χωρίς τη σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών.

Η ισχύς της παραπάνω ρύθμισης αρχίζει από τη δημοσίευση του Νόμου με συνέπεια, για όσες από τις κοινές αποφάσεις κήρυξης δεν είχαν λάβει δημοσιότητα μέχρι την προηγούμενη ημέρα της δημοσίευσης του Ν.4070/2012, ήτοι μέχρι και της 9/4/2012, θα πρέπει να επαναληφθεί η διαδικασία κήρυξης με απόφαση του Υπουργού ΥΜΕΔΙ.

1.2 Με την παράγ. 2 αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και προβλέπεται:

α. Η υποχρέωση του Υπουργού ΥΜΕΔΙ και του Γεν. Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης να κοινοποιεί στο Υπουργείο Οικονομικών (Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας) αντίγραφο της απαλλοτριωτικής απόφασης καθώς και δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού πίνακα και διαγράμματος, όπως και στο αρμόδιο Υπουργείο (εφόσον είναι διαφορετικό), ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης.

Επισημαίνεται ότι η ενημέρωση του Υπουργείου Οικονομικών και του αρμοδίου Υπουργείου δεν εξαντλείται μόνο στην αρχική κήρυξη αλλά σε οποιαδήποτε μεταβολή αυτής από ενδεχομένη μερική ή ολική ανάκληση. Ακόμη για να έχει ουσιαστικό περιεχόμενο η ενημέρωση του Υπουργείου Οικονομικών στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του για τη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, είναι απαραίτητο εκτός των τυχόν μεταβολών της απαλλοτρίωσης, να ενημερώνεται και για τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης.

β. Η υποχρέωση των παραπάνω οργάνων να κοινοποιούν τα ίδια στοιχεία και στον οικείο Δασάρχη για τη διερεύνηση δικαιωμάτων του Δημοσίου επί των απαλλοτριωμένων ακινήτων τα οποία εμπίπτουν στο καθεστώς της δασικής προστασίας του Ν.3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α) «Δάση, δασικές εκτάσεις, άλση, άγονες και βραχώδεις εκτάσεις κ.λ.π».

Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν η απαλλοτριωμένη ζώνη ευρίσκεται εντός σχεδίου πόλεως με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η ζώνη αυτή εμπίπτει εντός χαρακτηρισμένου χώρου ως άλσος, ή εντός οικισμού που έχει νομίμως οριοθετηθεί.

1.3 Με τις διατάξεις της παρ.3. αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και παρέχεται η δυνατότητα στις περιπτώσεις απευθείας εξαγοράς η εκτίμηση της αξίας του ακινήτου να διενεργείται από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή η οποία ζητείται από τον φορέα που προβαίνει στην εξαγορά ή είναι υπόχρεος για την καταβολή του τιμήματος αυτής.

Επίσης πρέπει να επισημανθεί ότι ο φορέας υπέρ του οποίου γίνεται η εξαγορά δεν έχει δικαίωμα να αποδεχθεί τίμημα μεγαλύτερο από εκείνο που αναφέρεται στην οικεία εκτίμηση (είτε της επιτροπής του άρθρου 15 είτε του Ανεξάρτητου εκτιμητή) γιατί το τίμημα καθορίζεται «κατά το ανώτατο όριο». Αντίθετα μπορεί να προτείνει μικρότερο τίμημα από εκείνο της εκτίμησης στα πλαίσια της διαπραγμάτευσης.

2. Άρθρο 124

2.1 Με τις διατάξεις της παρ.1 προστίθενται εδάφια στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 3 το ν. 2882/2001 (Α` 17) και παρέχεται η δυνατότητα της κήρυξης της απαλλοτρίωσης με απλό διάγραμμα σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, με την ανελαστική υποχρέωση να έχει ολοκληρωθεί η σύνταξη και η έγκριση του οικείου κτηματολογικού πίνακα και διαγράμματος που προβλέπονται από το άρθρο 3 του Ν.2882/2001 εντός εννέα (9) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης κήρυξης με ποινή την αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης. Συνεπώς στην απόφαση κήρυξης θα πρέπει να αναφέρεται η κατεπείγουσα σημασία της απαλλοτρίωσης και συνοπτική αιτιολόγηση του κατεπείγοντος.

Είναι ευνόητο ότι εφόσον δεν έχει εγκριθεί ο οικείος κτηματολογικός πίνακας και διάγραμμα δεν μπορεί να διενεργηθεί η απαιτούμενη προδικασία (προεκτίμηση κ.λ.π). Ακόμη θα πρέπει να σημειωθεί ότι από το εν λόγω απλό διάγραμμα οριζοντιογραφίας, είναι αναγκαίο να προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Η οριογραμμή της απαλλοτριωμένης ζώνης με την ενδεικνυόμενη διαγράμμιση και περιμετρικά στοιχεία αυτής.
- Το συνολικό εμβαδό αυτής, ανεξάρτητα αν περιλαμβάνει και εκτάσεις που εκ των υστέρων, κατά τη σύνταξη του κτηματολογικού πίνακα και διαγράμματος, κριθούν αναπαλλοτρίωτες (δημόσια κτήματα, δάση κ.λ.π). Στις περιπτώσεις διαπλάτυσεων οδών και στις δύο πλευρές αυτών, οι ζώνες απαλλοτρίωσης οριοθετούνται διακριτά.

2.2 Με τις διατάξεις της παρ.2 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και επέρχονται αλλαγές στον τρόπο σύνταξης του κτηματολογικού διαγράμματος και του πίνακα, με την υποχρεωτική διερεύνηση προγενέστερων αποτυπώσεων από δημόσια αρχή ,εφόσον υπάρχουν και με την ικανή αποτύπωση των ιδιοκτησιών εκτός του ορίου απαλλοτρίωσης ώστε να απεικονίζεται το απομένον τμήμα αυτών.

Καθίσταται έτσι δυνατή η ασφαλής διάγνωση των τυχόν ζημιών που υφίσταται αυτό εξ αιτίας της απότμησης του απαλλοτριωμένου τμήματος ή της ωφέλειας λόγω παροδιότητας.

Διευκρινίζεται ότι η ικανή αποτύπωση του απομένοντος συνδέεται κάθε φορά με το βαθμό κατάτμησης της γης, το ισχύον όριο αρτιότητας, το είδος του έργου στο οποίο αφορά η απαλλοτρίωση, η πυκνότητα δόμησης κ.λ.π.

- 2.3** Με τις διατάξεις της παρ.3 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και προβλέπεται ότι η ανακοίνωση του φορέα για το σκοπό της απαλλοτρίωσης, εκδίδεται σε προγενέστερο στάδιο από τη σύνταξη του κτηματολογικού πίνακα και διαγράμματος, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να υποδείξουν άλλα ακίνητα για απαλλοτρίωση που είναι προσφορότερα ενδεχομένως για την εκτέλεση του έργου.
- 2.4** Με την παρ.4 προστίθεται εδάφιο στο τέλος του άρθρου 4 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και προβλέπεται ρητά ότι οποιοδήποτε ακίνητο ευρίσκεται εντός των οριογραμμών της απαλλοτρίωσης θεωρείται απαλλοτριούμενο, ανεξάρτητα αν αναγράφεται στον αρχικό κτηματολογικό πίνακα, ως μη αποζημιούμενο, επειδή θεωρήθηκε (λανθασμένα) ως μη επιδεχόμενο απαλλοτρίωσης (π.χ. δημόσιο κτήμα, κοινόχρηστη έκταση κ.λ.π.). Έτσι παρέχεται η δυνατότητα, εφόσον διαπιστωθεί ότι το παραλειφθέν από τον κτηματολογικό πίνακα ακίνητο είναι αποζημιούμενο, με τη διόρθωση του οικείου κτηματολογικού πίνακα και διαγράμματος να περιλαμβάνεται πλέον στα αποζημιούμενα χωρίς να απαιτείται η κήρυξη συμπληρωματικής απαλλοτρίωσης.
- Στην περίπτωση αυτή εάν έχει καθορισθεί η τιμή μονάδας για την αποζημίωση των ακινήτων που περιλαμβάνονταν στον αρχικό κτηματολογικό πίνακα απαιτείται νέα προδικασία και νέα αίτηση καθορισμού τιμής μονάδος για τα παρελειφθέντα ακίνητα με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 39 του Ν.4024/11.

3. Άρθρο 125

- 3.1** Με τις διατάξεις της παρ. 1 προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18) και προβλέπεται η δυνατότητα εξουσιοδότησης από το Υπουργικό Συμβούλιο του οργάνου που είναι αρμόδιο για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης στις περιπτώσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 7Α του Ν.2882/2001.
- Η εξουσιοδότηση του Υ.Σ. μπορεί να αφορά τμήμα ή ολόκληρο το έργο ή ακόμα και περισσότερα έργα στα οποία έχει αρμοδιότητα ο φορέας, με ονομαστική αναφορά αυτών.
- 3.2** Με την παρ.2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), σύμφωνα με το οποίο η απόφαση του Εφετείου που εκδίδεται κατά την ειδική διαδικασία του άρθρου 7 Α του Ν.2882/2001 είναι οριστική και αμετάκλητη και δε δεσμεύει την κρίση του Δικαστηρίου της προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης που επακολουθεί στη συνέχεια για τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης.

3.3 Με την παρ.3 προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο στην παράγραφο 4 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προβλέπουν ότι η αποβολή των εγκατεστημένων στα προσωρινά καταληφθέντα ακίνητα διατάσσεται με την απόφαση του Εφετείου που παρέχει την άδεια κατάληψης και τον προσδιορισμό του εν λόγω τμήματος της αποζημίωσης. Η απόφαση αυτή είναι οριστική και αμετάκλητη υπό τον όρο της καταβολής του εν λόγω τμήματος της αποζημίωσης όπως επίσης και της έκδοσης του ειδικού ομολόγου ή της παρακατάθεσης του υπολοίπου τμήματος της αποζημίωσης που επέχει θέση εγγύησης του οικείου φορέα ότι θα υπάρξει συντέλεση της απαλλοτρίωσης εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

3.4 Με την παρ.4 αντικαθιστά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), που παρέχεται η δυνατότητα αντί έκδοσης ειδικού ομολόγου του Δημοσίου, να παρακατατίθεται το ποσό του υπολοίπου τμήματος της αποζημίωσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπέρ των δικαιούχων με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που εκδίδεται το ειδικό ομόλογο. Πιο συγκεκριμένα η παρακατάθεση του υπολοίπου τμήματος θα πρέπει να είναι αυτοτελής, δηλαδή με διαφορετικό γραμμάτιο συστάσεως παρακαταθήκης από εκείνο με το οποίο παρακατατίθεται το εν λόγω τμήμα, μη αναλήψιμο πριν από την ταχθείσα προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 18 μηνών από την σύσταση του εν λόγω γραμματίου. Τα ποσά του γραμματίου αυτού μπορεί να συμφηφισθούν με την προσωρινή ή οριστική αποζημίωση που θα καθορισθεί, όπως άλλωστε και τα ποσά του γραμματίου του εν λόγω τμήματος της αποζημίωσης. Επίσης πρέπει να επισημανθεί ότι για την παρακατάθεση του υπολοίπου τμήματος της αποζημίωσης (όπου έγινε αντί της έκδοσης του ειδικού ομολόγου) εκδίδεται σχετική ανακοίνωση του αρμοδίου φορέα που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Άρθρο 126

4.1 Με την παρ.1 αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και υποχρεώνεται το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα, να ενημερώνει τον καταθέτη της αποζημίωσης σχετικά με τις πληρωμές που έχει διενεργήσει κατά περίπτωση απαλλοτρίωσης.

4.2 Με την παρ.2 προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 8 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και ρυθμίζονται τα θέματα επιστροφής των αδιάθετων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στον καταθέτη όπως επίσης και επαναχρησιμοποίησης των εν λόγω αδιάθετων για την πληρωμή απαιτήσεων παλαιών ή νέων απαλλοτριώσεων .

Στις περιπτώσεις που έχει επέλθει μεταβολή στο φορέα που είχε προβεί στην παρακατάθεση της αποζημίωσης, αρμόδιος να αναζητήσει τα τυχόν αδιάθετα είναι εκείνος που υποκατέστησε τον αρχικό στην αρμοδιότητα που σχετίζεται με την απαλλοτρίωση.

- 4.3** Με την παρ.3 προστίθεται, μετά την παράγραφο 4, νέα παράγραφος 5 στο άρθρο 9 του ν. 2882/2001 (Α` 17), και παρέχεται το δικαίωμα να υποβάλει το Δημόσιο σχετικό αίτημα στο Δικαστήριο του καθορισμού προσωρινής αποζημίωσης και να ζητεί την αποβολή των εγκατεστημένων στα απαλλοτριωμένα υπό τον όρο της συντέλεσης της απαλλοτρίωσης. Το δικαίωμα αυτό προβλεπόταν από τις διατάξεις του α.ν.229/1967 πλην όμως περιοριζόταν μόνο στα Οδικά Έργα. Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι η εν λόγω ρύθμιση μπορεί να εφαρμοστεί και στις περιπτώσεις που ήδη έχει ασκηθεί αίτηση προσωρινού καθορισμού δεδομένου ότι επιτρέπεται η υποβολή του σχετικού αιτήματος και με τις προτάσεις του Δημοσίου που κατατίθενται δύο (2) ημέρες πριν τη συζήτηση της αιτήσεως.
- 4.4** Με την παρ. 4 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/2001 (Α` 17) τροποποιούνται οι προθεσμίες παραγραφής των αξιώσεων για είσπραξη της αποζημίωσης από τους δικαιούχους και συγκεκριμένα για μεν την αποζημίωση που καθορίσθηκε για πρώτη φορά από δέκα (10) σε οκτώ (8) χρόνια από την αποδεδειγμένη κατάληψη του απαλλοτριωμένου, για δε την τυχόν διαφορά μεταξύ προσωρινής και οριστικής αποζημίωσης σε πέντε (5) χρόνια από τον καθορισμό της οριστικής.
- 4.5** Με την παρ.5 αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και σύμφωνα με το οποίο προστέθηκε στις εξαιρέσεις, για τις οποίες δεν απαιτείται η παρέλευση προθεσμίας ενός (1) έτους για την επανακήρυξη της απαλλοτρίωσης των ακινήτων, η περίπτωση που αυτά έχουν καταληφθεί με τη διαδικασία της επίταξης.

5. Άρθρο 127

Με την παρ. 1 αντικαθίστανται τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α` 17) [όπως αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο με την παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν. 3986/2011 (Α` 152)] και με την παρ. 2 αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και διαφοροποιείται σημαντικά ο τρόπος υπολογισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης από τους αρχικούς ιδιοκτήτες στις περιπτώσεις ανάκλησης συντελεσμένων απαλλοτριώσεων.

Πιο συγκεκριμένα η επιστρεπτέα αποζημίωση που αντιστοιχεί στο ανακαλούμενο τμήμα του ακινήτου προσδιορίζεται είτε από την επιτροπή του άρθρου 15 είτε από ανεξάρτητο

πιστοποιημένο εκτιμητή, σύμφωνα με την αξία που έχει το ακίνητο κατά τον χρόνο υποβολή της αίτησης ανάκλησης της απαλλοτρίωσης
Σε περίπτωση διαφωνίας (οποιοδήποτε μέρους) η επιστρεπτέα αποζημίωση προσδιορίζεται δικαστικά. Η μεταγραφή της απόφασης ανάκλησης διενεργείται μετά την ολοσχερή εξόφληση της επιστρεπτέας αποζημίωσης.

6. Άρθρο 128

- 6.1** Με την παρ.1 προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17), προβλέπεται δε, ότι δεν λαμβάνεται επίσης υπόψη η ενδεχόμενη μεταβολή της αξίας των απαλλοτριωμένων ακινήτων μετά τη θεσμοθέτηση της ζώνης αστικής ανάπλασης ή μελλοντικής πολεοδόμησης.
- 6.2** Με την παρ.2 αντικαταστάθηκε η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (Α` 17) με αποτέλεσμα να προσδιορίζονται σαφέστερα τα κριτήρια και προϋποθέσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο καθορισμού της αποζημίωσης κατά την εξέταση αιτημάτων περί μείωσης της αξίας των απομεινάντων τμημάτων ακινήτων μετά την απαλλοτρίωση.
Οι παραπάνω ρυθμίσεις σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 130 που προστέθηκαν στην παρ.6 του άρθρου 18 του Ν.2882/2001 συνθέτουν ένα ασφαλέστερο πλαίσιο για την τεκμηριωμένη απόδειξη των περιπτώσεων που υφίστανται πραγματική ζημιά στα απομεινάντα τμήματα.

7. Άρθρο 129

- 7.1** Με τις διατάξεις παρ.1 προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α` 17), σύμφωνα με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα διεύρυνσης της τριμελούς επιτροπής, με τη συμμετοχή μέχρι δύο (2) επιπλέον μελών, προκειμένου να καλυφθεί το εκτιμητικό αντικείμενο της απαλλοτρίωσης από πλευράς ειδίκευσης σε όσες περιπτώσεις κρίνεται αναγκαίο από τον Προϊστάμενο της οικίας Κτηματικής Υπηρεσίας ο οποίος είναι και ο Πρόεδρος αυτής. Ο ορισμός του επιπλέον μέλους ή μελών διενεργείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας ύστερα από υπόδειξη του Προϊσταμένου της υπηρεσίας που υπηρετεί ο υπάλληλος.
- 7.2** Με τις διατάξεις της παρ.2 προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση ΚΥΑ των Υπ. Οικ. και ΥΠΟΜΕΔι για τον καθορισμό προτύπων εκθέσεων προεκτίμησης για κάθε κατηγορία

περιουσιακών στοιχείων που απαλλοτριώνονται ή και καθεστώτος απαλλοτρίωσης (π.χ. εντός σχεδίου, ή εκτός σχεδίου, ΒΙΟΠΑ κ.λ.π.), προκειμένου να τεκμηριώνεται η εκτίμηση της αξίας και να παρέχεται η δυνατότητα στο Δικαστήριο καθορισμού, να προσδιορίσει την πραγματική αξία όπως επιβάλλει το Σύνταγμα.

7.3 Με τις διατάξεις της παρ.3 αντικαθίσταται η παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α` 17) όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18) και της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3193/2003 (Α` 266) και προβλέπεται ότι εκτός από την επιτροπή του άρθρου 15 μπορεί η εκτίμηση της αξίας των απαλλοτριώσεων ακινήτων να διενεργηθεί από ανεξάρτητο Εκτιμητή στις περιπτώσεις μεγάλου οικονομικού ενδιαφέροντος όπου απαιτείται ιδιαίτερη εκτιμητική εμπειρία και χρήση αποδεκτών μεθόδων αποτίμησης. Η επιλογή της εκτίμησης ανήκει στον υπέρ ου η απαλλοτρίωση ή βαρυνόμενο με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης και πρέπει να γνωστοποιείται η σχετική απόφασή του έγκαιρα στην Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση ώστε να αποφεύγεται η σύνταξη δύο (2) εκθέσεων εκτίμησης.

Η εκτίμηση από ανεξάρτητο εκτιμητή μπορεί να διενεργηθεί και μετά τη σύνταξη της έκθεσης εκτίμησης από την επιτροπή του άρθρου 15, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που έχει γίνει προσωρινός καθορισμός της αποζημίωσης και οι καθορισθείσες αποζημιώσεις κρίνονται βάσιμα υψηλότερες των πραγματικών, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί αυτή κατά τον οριστικό καθορισμό.

Η πρόσληψη του ανεξάρτητου Εκτιμητή διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και αφορούν κατηγορία των Υπηρεσιών .

Οι ισχύουσες διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες η εκτίμηση των απαλλοτριωμένων ακινήτων διενεργείται αποκλειστικά από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε) εξακολουθούν να ισχύουν, ως ειδικές, αναφερόμενες σε συγκεκριμένη κατηγορία έργων (π.χ. οδικόί άξονες παραχώρησης, σχολεία αρμοδιότητας Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων Ο.Σ.Κ κ.λ.π.)

7.4 Με τις διατάξεις της παρ. 4 αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α` 17), απλουστεύεται η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων και ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα μόνο στην υπηρεσία του φορέα που είναι αρμόδιος εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης, χωρίς να απαιτείται η έκδοση τροποποιητικής απόφασης από το όργανο που έχει την αρμοδιότητα της κήρυξης της απαλλοτρίωσης. Έτσι μειώνεται σημαντικά ο χρόνος της διαδικασίας διορθώσεων του κτηματολογίου, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις συναρμοδιότητας Υπουργείων.

Για όλες τις διορθώσεις του κτηματολογίου ενημερώνεται υποχρεωτικά η Αρχή που είναι αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης.

7.5 Με τις διατάξεις της παρ.5 αντικαθίσταται η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και περιορίζεται το δικαίωμα του δικαιούχου της αποζημίωσης να ζητήσει τη διόρθωση του κτηματολογίου από το Δικαστήριο της αναγνώρισης δικαιούχων εφόσον δεν έχει υποβάλει προηγουμένως σχετική αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία που συνέταξε ή ενέκρινε αυτό, εξήντα (60) ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναγνώρισής του ως δικαιούχου ενώπιων του Δικαστηρίου.

8. Άρθρο 130

8.1& 8.2 Η παρ.1 αντικαθιστά το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α` 17), όπως αντικαταστάθηκε με την περ. ε` του άρθρου 31 του ν. 3130/2003 (Α` 76), και η παρ. 2 αντικαθιστά το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α` 17).

Οι νέες ρυθμίσεις αναφέρονται στη δικαστική δαπάνη και αμοιβή των Δικηγόρων κατά τις δίκες της απαλλοτρίωσης και στον περιορισμό των νομίμων αμοιβών κατά το ήμισυ στις περιπτώσεις που ο υπόχρεος προς αποζημίωση είναι φορέας της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια του άρθρου 113 του Ν.2362/95 ΦΕΚ 247 Α` (Υπουργεία, Ν.Π.Δ.Δ κ.λ.π).

8.3 Με την παρ. 3 προστίθενται εδάφια στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α` 17) και υποχρεώνεται ο αιτών, στα πλαίσια της προδικασίας για την εξέταση αιτημάτων του περί μείωσης της αξίας του απομείναντος ακινήτου μετά την απαλλοτρίωση μαζί με την αίτηση να συνυποβάλλει: α) Απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος στο οποίο εικονίζεται το απομένον εδαφικό τμήμα και επισημειωμένη δήλωση σ' αυτό Μηχανικού περί της πολεοδομικής κατάστασης του ακινήτου πριν και μετά την απαλλοτρίωση (όροι δόμησης, οικοδομησιμότητα, αποστάσεις από τις οδούς κ.λ.π.) ύστερα από έλεγχο και εφαρμογή των τίτλων ιδιοκτησίας και β) Τίτλους ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση μη συνυποβολής των παραπάνω η αρμόδια Υπηρεσία εκδίδει βεβαίωση ότι δε συνυποβλήθηκαν (μερικά ή ολικά) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου και συνεπώς δεν έγινε δυνατό να αποφανθεί το οικείο εκτιμητικό όργανο περί της αιτήσεως για μείωση του απομένοντος ακινήτου.

Η ίδια προδικασία με την συνυποβολή των ανάλογων τεκμηριωτικών εγγράφων θα πρέπει να τηρείται όχι μόνο για τη μείωση της αξίας του απομένοντος ακινήτου (εδάφους) αλλά και για κάθε άλλη θετική ή αποθετική ζημιά όπως κόστος μετεγκατάστασης, απώλεια εισοδήματος, αχρήστευση απομενουσών παραγωγικών και κτιριακών εγκαταστάσεων κ.λ.π.

- 8.4** Με την παρ.4 αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 (Α` 17), αυξάνονται οι ισχύουσες δικονομικές προθεσμίες υποβολής προτάσεων και αντίκρουσης των ισχυρισμών του αντιδίκου κατά τον καθορισμό της αποζημίωσης.
- 8.5** Με τις διατάξεις της παρ. 5 προστίθεται τελευταίο εδάφιο στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 (Α` 17) εισάγον περιορισμό στα πρόσωπα που καταθέτουν ως μάρτυρες στο δικαστήριο καθορισμού της αποζημίωσης, όταν το είδος του απαλλοτριωμένου περιουσιακού στοιχείου για το οποίο εκφέρουν άποψη περί της αξίας αυτού, υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ. Για ποσό μεγαλύτερο των 6.000 ευρώ θα πρέπει ο μάρτυρας να έχει ειδικές γνώσεις της επιστήμης ή τέχνη, συναφείς με το είδος του απαλλοτριωμένου.

9. Άρθρο 131

- 9.1** Με την παρ. 1 προστίθεται παράγραφος 10 μετά την παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 2882/2001 (Α` 17) σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται έγερση καταψηφιστικής αγωγής εκ μέρους του δικαιούχου της αποζημίωσης για την καταβολή της οριστικής αποζημίωσης, στις περιπτώσεις που η απαλλοτρίωση είτε έχει αρθεί αυτοδίκαια είτε έχει ανακληθεί νόμιμα.
- 9.2** Με την παρ. 2 προστίθεται παράγραφος 4 στο άρθρο 22 του ν. 2882/2001 (Α` 17) επαναρυθμίζονται θέματα της κλήτευσης των διαδίκων κατά τη δίκη της αναίρεσης, όταν ο αριθμός των αναιρεσιβλήτων υπερβαίνει τους είκοσι (20) ώστε να παρακαμφθεί το σχετικό πρόβλημα που συνήθως παρουσιάζεται λόγω έλλειψης ικανών στοιχείων επικοινωνίας των φερομένων ιδιοκτητών.
- 9.3** Με την παρ. 3 αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 2882/2001 (Α` 17), σύμφωνα με την οποία η εντολή προς τον δικαστικό εκπρόσωπο του δημοσίου, περιλαμβάνει και εξουσιοδότηση για κατάρτιση συμβιβασμού εφόσον η συνολική αποζημίωση δεν υπερβαίνει το ποσό των 30.000 € ανά δικαιούχο.
- 9.4** Με την παρ.4 προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2882/2001 (Α` 17) επαναρυθμίζεται το θέμα της εγγυοδοσίας των δικαιούχων της αποζημίωσης πριν αυτή καταστεί τελεσίδικη και συγκεκριμένα η προσωρινή αποζημίωση μπορεί να εισπραχθεί ελεύθερα σε ποσοστό 70% και το υπόλοιπο ύστερα από εγγύηση εφόσον το επιθυμεί ο δικαιούχος και ύστερα από απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου.

10. Άρθρο 132

Με τις διατάξεις του άρθρου 132 τροποποιείται εκτενώς το άρθρο 26 του ΚΑΑΑ που αφορά στη δικαστική αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης και τίθενται αυστηρότερες προϋποθέσεις για τη συζήτηση των σχετικών αιτημάτων οι κυριότερες των οποίων είναι:

- Βεβαίωση της Δασικής Υπηρεσίας ότι το απαλλοτριωμένο δεν αποτελεί δημόσιο δάσος ή δασική έκταση.
- Μη εξέταση αιτήματος αναγνώρισης δικαιούχων κατά τη δίκη προσωρινού ή οριστικού καθορισμού εφόσον το περιγραφόμενο ακίνητο στην αίτηση δε συμπίπτει με το απεικονιζόμενο στον οικείο κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα.
- Το Δικαστήριο αναγνώρισης του δικαιούχου κατ' άρθρο 26 του ΚΑΑΑ απέχει να εκδώσει απόφαση στην περίπτωση που το αίτημα δεν είναι σύμφωνο με το κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα στην περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί αίτημα διόρθωσης στην αρμόδια υπηρεσία τουλάχιστον προ τριμήνου από την ημερομηνία συζήτησης της αίτησης αναγνώρισης δικαιούχου.
- Επιτρέπεται η διενέργεια πραγματογνωμοσύνης όταν το αίτημα αναγνώρισης έχει αρχικά απορριφθεί και ο δικαιούχος επανέρχεται για δεύτερη φορά με πληρέστερη τεκμηρίωση

11. Άρθρο 140

- Με την παραγρ. 1 του άρθρου 140 διασαφηνίζεται η έννοια των διατάξεων της παραγρ. 1 του άρθρου 163 του ν.3852/2010 (Α'87) και ορίζεται ότι αρμόδιο για την κήρυξη των απαλλοτριώσεων για έργα αρμοδιότητας της περιφέρειας είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο.

12. Άρθρο 146 - Μεταβατικές διατάξεις

Με τις διατάξεις του άρθρου 146 παρ.1 έως και 10 ρυθμίζονται θέματα μεταβατικότητας των τροποποιητικών διατάξεων με τον παρόντα νόμο για κάθε ειδικότερη περίπτωση της

εγκυκλίου αυτής να λάβουν γνώση όλοι οι αρμόδιοι υπάλληλοι για την πιστή τήρηση τους.
Επίσης να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Δ.Ε (ggde.gr)

Συνημμένα

1 πίνακας

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε.
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της Γ.Γ.Σ.Δ.Ε.
5. Γραφεία κ.κ. Γεν. Δ/ντών της Γ.Γ.Δ.Ε.
6. Δ/ση Πληροφορικής (με e-mail για ενημέρωση της ιστοσελίδας της Γ.Γ.Δ.Ε.)
7. Δ/ση Δ17 (10)

**Ε.Υ.
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

www.sate.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΕΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟ Ν. 4070/12 (ΦΕΚ Α' 82)

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ.

ΜΕΡΟΣ Δ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α)

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ

ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ Ν. 4070/12	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΕ ΤΟ Ν. 4070/12
123	<p>1. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α' 17)</p> <p>2. Αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α' 17)</p> <p>3. Αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2882/2001 (Α' 17)</p>	<p>1. «Κατ' εξαίρεση για την εκτέλεση έργων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τα οποία εντάσσονται στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε), η απαλλοτρίωση των αναγκαίων ακινήτων κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων</p> <p>2. 3. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κατά περίπτωση, αποστέλλει στο Υπουργείο Οικονομικών και στο αρμόδιο έκτου σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργείο αντίγραφο της απαλλοτριωτικής πράξης και δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα. Τα ίδια στοιχεία αποστέλλονται επίσης στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας για τη διερεύνηση δικαιωμάτων του Δημοσίου σε ακίνητα που φέρονται ως ιδιωτικά ή διεκδικούνται από ιδιώτες και εμπίπτουν στο καθεστώς προστασίας του ν. 3208/ 2003 (Α' 303). Προς τούτο συντάσσεται σχετική έκθεση εντός τριών (3) μηνών από τη διαβίβαση των παραπάνω κτηματολογικών στοιχείων και κοινοποιείται αυτή υποχρεωτικά στην Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία και στον βαρυνόμενο με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης.»</p> <p>3. «Το τίμημα της εξαγοράς καθορίζεται, κατ' ανώτατο όριο, ή από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 15, ή από Ανεξάρτητο Πιστοποιημένο Εκτιμητή.»</p>

124	<p>1. Προστίθενται εδάφια: στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 3 το ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>2. Αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>3. Αντικαθίσταται ως εξής το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>4. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος του άρθρου 4 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p>	<p>1. «Σε επείγουσες περιπτώσεις, οι οποίες αιτιολογούνται επαρκώς από τον φορέα εκτέλεσης του έργου, η απαλλοτρίωση μπορεί να κηρύσσεται με απλό διάγραμμα οριζόντιο γραφιάς, κλίμακας ανάλογης προς την πυκνότητα των ακινήτων, επί του οποίου δέον να εμφανίζεται, ευκρινώς και με σχετική ακρίβεια, το όριο της απαλλοτρίωσης και να έχει υπολογισθεί το συνολικό εμβαδό της απαλλοτριούμενης έκτασης. Στην περίπτωση αυτή, το κτηματολογικό διάγραμμα και ο πίνακας ιδιοκτησιών πρέπει να συντάσσονται και εγκρίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία που πρότείνει την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, εντός εννέα (9) μηνών από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, άλλως η απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδίκαια.»</p> <p>2. «Το κτηματολογικό διάγραμμα και ο πίνακας συντάσσονται υποχρεωτικά με βάση τις τελευταίες αποτυπώσεις των ιδιοκτησιών από δημόσια αρχή, εφόσον υφίστανται και εκτός των άλλων αποτυπώνουν και τα τμήματα των ιδιοκτησιών που μένουν εκτός απαλλοτρίωσης, σε ικανή επιφάνεια, ώστε να διευκολύνεται ο καθορισμός της μείωσης της αξίας ή η ωφέλεια αυτών από την απαλλοτρίωση και τις επιπτώσεις του έργου.»</p> <p>3. «Για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης απαιτείται επίσης, σε κάθε περίπτωση, ανακοίνωση της Υπηρεσίας ή του Φορέα που ζητεί την απαλλοτρίωση, στην οποία αναφέρεται ο σκοπός αυτής και προσδιορίζεται η απαλλοτριωτέα έκταση ως προς τα όρια της επί οριζοντιογραφικού διαγράμματος σε ανάλογη κλίμακα με την πυκνότητα των ιδιοκτησιών, ευθύς ως οριστικοποιηθεί το εύρος της ζώνης κατάληψης του έργου. Με την ανακοίνωση, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να προβούν σε προσφορά ή υπόδειξη καταλλήλων για τον σκοπό της απαλλοτρίωσης ακινήτων».</p> <p>4. «Το εύρος της απαλλοτριούμενης έκτασης προσδιορίζεται από τις οριογραμμές της απαλλοτρίωσης και περιλαμβάνει όλα τα ιδιωτικά ακίνητα που βρίσκονται εντός αυτής, είτε έχουν εξ αρχής καταγραφεί ως ιδιωτικά και αποζημιούμενα στον οικείο κτηματολογικό πίνακα και το διάγραμμα της κήρυξης είτε διαπιστωθεί η ιδιότητά τους ως ιδιωτικών, μεταγενέστερα της κήρυξης και καταγραφούν ως αποζημιούμενα σε διορθωτικό</p>

		κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα, μέχρι την κατάληψη αυτών και σε κάθε περίπτωση εντός τεσσάρων (4) ετών από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ύστερα από υποβολή αιτήματος παντός ενδιαφερομένου.»
125	<p>1. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18)</p> <p>2. Προστίθεται δεύτερο εδάφιο μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18),</p> <p>3. Προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια στην παράγραφο 4 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18),</p> <p>4. αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18),</p>	<p>1. «Με απόφαση του το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτεί το αρμόδιο για την κήρυξη της απαλλοτριώσεως όργανο, να προβαίνει στην κήρυξη απαλλοτριώσεων για την εκτέλεση του έργου, στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού.»</p> <p>2. «Η απόφαση του Εφετείου με την οποία παρέχεται η άδεια προσωρινής κατάληψης και καθορίζεται η εύλογη αποζημίωση δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο και δεν παράγει δεδικασμένο ως προς τον καθορισμό του ύψους της πλήρους αποζημίωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20.»</p> <p>3. «Με την απόφαση του Εφετείου διατάσσεται ταυτόχρονα η αποβολή του κατόχου από το ακίνητο, με τον όρο της κατάθεσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατά την προηγούμενη παράγραφο 3, του ευλόγου τμήματος της αποζημίωσης. Η απόφαση δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.»</p> <p>4. «Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης, πριν από την κατάληψη του ακινήτου με τις παραπάνω προϋποθέσεις, προβαίνει υποχρεωτικά στην έκδοση υπέρ του δικαιούχου, ειδικού ομολόγου διαρκείας όχι μεγαλύτερης των δεκαοκτώ (18) μηνών, για το υπόλοιπο της αποζημίωσης αυτής ή στην ισόποση παρακατάθεση αυτής υπέρ του δικαιούχου με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που εκδίδεται το ειδικό ομόλογο.»</p>
126	<p>1. αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>2. προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 8 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p>	<p>1. «5. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών, τον καταθέτη της αποζημίωσης σχετικά με την έκδοση εντάλματος πληρωμής και την είσπραξη αποζημίωσης από αναγκαστική απαλλοτρίωση.</p> <p>2. «6. Μετά την παρέλευση δεκαετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υποχρεούται να επιστρέψει άμεσα στον καταθέτη τα τυχόν</p>

	<p>3. Προστίθεται, μετά την παράγραφο 4, νέα παράγραφος 5, στο άρθρο 9 του ν. 2882/2001 (Α' 17)</p> <p>4. Αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/2001 (Α' 17)</p> <p>5. Αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 (Α' 17)</p>	<p>αδιάθετα υπόλοιπα του συσταθέντος γραμματίου παρακαταθήκης, με εξαίρεση εκείνα για τα οποία συντρέχουν οι λόγοι διακοπής της παραγραφής και είναι ενήμερο το Τ.Π.Δ. ή ο υπόχρεος προς καταβολή της αποζημίωσης. Προς τούτο ο καταθέτης γνωστοποιεί στο Τ.Π.Δ. είτε τον οικείο λογαριασμό του, είτε ζητεί τη σύσταση νέου γραμματίου παρακαταθήκης για την αποπληρωμή άλλων απαλλοτριώσεων αρμοδιότητας του υπό όρους και προϋποθέσεις που κανονίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Εφόσον η αξίωση του ιδιοκτήτη δεν έχει παραγραφεί, κατά το άρθρο 10, αυτός στρέφεται κατά του υπόχρεου προς πληρωμή. Από την κοινοποίηση σχετικής εκτελεστής απόφασης, ο δικαιούχος της απαλλοτρίωσης δικαιούται τόκων υπερημερίας, μέχρι την εξόφληση.»</p> <p>3. «Όταν η εκτέλεση δημοσίων έργων επισπεύδεται από το δημόσιο, η αποβολή των εγκατεστημένων στα ακίνητα διατάσσεται οριστικά και τελεσίδικα με την απόφαση καθορισμού της προσωρινής αποζημίωσης, υπό τον όρο της προηγούμενης συντέλεσης της, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται σχετικό αίτημα από το δημόσιο, με την αίτηση καθορισμού της αποζημίωσης ή και με τις προτάσεις του που κατατίθενται στην περίπτωση αυτή δύο (2) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν τη δικάσιμο.»</p> <p>4. «1. Η αξίωση για την είσπραξη της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά παραγράφεται μετά την παρέλευση οκταετίας από την αποδεδειγμένη κατάληψη του απαλλοτριωθέντος ακινήτου και σε κάθε περίπτωση μετά την παρέλευση δεκαετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Εάν η οριστική αποζημίωση καθορισθεί μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης και την κατάληψη του ακινήτου, η αξίωση για την είσπραξη της τυχόν διαφοράς μεταξύ οριστικής και προσωρινής αποζημίωσης παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης που καθορίζει την οριστική τιμή.» 5. «Εάν η απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης ακυρωθεί δικαστικώς ή ανακληθεί</p>
--	---	---

127

1. Αντικαθίστανται τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α` 17) όπως αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο με την παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν. 3986/2011 (Α` 152)

2. Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α` 17)

1. «Η κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ολική ή μερική ανάκληση της απαλλοτρίωσης, γίνεται με απόφαση της Αρχής η οποία την έχει κηρύξει και με την διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 1, ύστερα από καταβολή, στο δημόσιο ή άλλο πρόσωπο που βαρύνεται με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης, αποζημίωσης ίσης με την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο προσδιορισμού αυτής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 4. Ο καθορισμός της καταβλητέας αποζημίωσης γίνεται: α) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εάν η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί υπέρ του Δημοσίου και β) με απόφαση του υπέρ ου η απαλλοτρίωση σε κάθε άλλη περίπτωση. Ο καθορισμός του ποσού της αποζημίωσης του ακινήτου, γνωμοδοτεί η Επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 15, ή Ανεξάρτητος Πιστοποιημένος Εκτιμητής κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα, εντός δύο μηνών από τη διαβίβαση του σχετικού φακέλου. Ως κριτήρια για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο καθορισμού της, παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα, καθώς και οι δυνατότητες προσόδου του ακινήτου. Η εκτιμώμενη αξία του ακινήτου δεν μπορεί να είναι μικρότερη της αντικειμενικής του αξίας.

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το ύψος της επιστρεπτέας αποζημίωσης, ο οριστικός καθορισμός της γίνεται κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου στα αρμόδια δικαστήρια κατά τα άρθρα 18 έως 25 του παρόντος, η οποία ασκείται εντός εξήντα (60) ημερών, από της κοινοποιήσεως της απόφασης καθορισμού της. Στην περίπτωση αυτή, ο αρμόδιος δικαστής προσδιορίζει δικάσιμο προς συζήτηση της αίτησης σε χρόνο όχι βραχύτερο από τριάντα (30) ημέρες και όχι μακρότερο από εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της και συγχρόνως διατάσσει να επιδοθεί η αίτηση με την πράξη προσδιορισμού δικασίμου, με επιμέλεια του αιτούντος και τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την δικάσιμο, σε κάθε ενδιαφερόμενο. Κατά τα λοιπά ισχύουν, αναλογικώς εφαρμοζόμενα, οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19.»

2. «4. Η ανάκληση της απαλλοτρίωσης θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί με την εφάπαξ παρακατάθεση ποσού ίσου με το 30% της αξίας του ακινήτου που έχει καθορισθεί αρμοδίως, κατά την προηγούμενη παράγραφο, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με δικαιούχο το φορέα υπέρ του οποίου έχει συντελεσθεί η απαλλοτρίωση. Το ως άνω

		<p>ποσοστό παρακατατίθεται εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης καθορισμού της αξίας του ακινήτου από την αρμόδια για την ανάκληση της απαλλοτρίωσης αρχή. Το υπόλοιπο της επιστρεπτέας αποζημίωσης παρακατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε τέσσερις τριμηνιαίες δόσεις. Τα ως άνω ποσά αποδίδονται εκ μέρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στο δικαιούχο μετά την κατάθεση του συνόλου της επιστρεπτέας αποζημίωσης. Αν οι δόσεις δεν παρακατατεθούν εντός του προβλεπόμενου χρόνου, η αρμόδια αρχή του εδαφίου β` της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου δύναται να κηρύξει, με απόφαση της, ματαιωθείσα την ανάκληση της απαλλοτρίωσης και επιστρεπτέα τα ποσά που κατέβαλε ο αιτών την άρση, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα. Νέα αίτηση για άρση της απαλλοτρίωσης δεν δύναται να κατατεθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την έκδοση της απόφασης με την οποία κηρύσσεται ματαιωθείσα η ανάκληση.»</p>
128	<p>1. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17),:</p> <p>2. Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p>	<p>1. «Ομοίως, δεν λαμβάνεται υπόψη ενδεχόμενη μεταβολή της αξίας του απαλλοτριωμένου, μετά την θεσμοθέτηση ζώνης αστικής ανάπτυξης ή μετά τη θεσμοθέτηση ζωνών για μελλοντική πολεοδόμηση.»</p> <p>2. «4. Εάν απαλλοτριωθεί τμήμα ακινήτου με αποτέλεσμα η αξία του τμήματος που απομένει στον ιδιοκτήτη να μειωθεί σημαντικά σε σχέση με την κύρια ή αποδεδειγμένως υφιστάμενη δευτερεύουσα κατά προορισμό χρήση, μπορεί να προσδιορίζεται με την απόφαση καθορισμού της αποζημίωσης και ιδιαίτερη αποζημίωση για το τμήμα που απομένει στον ιδιοκτήτη και η οποία καταβάλλεται μαζί με την αποζημίωση για το απαλλοτριούμενο. Για τον προσδιορισμό της ιδιαίτερης αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο, ιδίως, η κατάσταση του ακινήτου πριν και μετά την απαλλοτρίωση, η σημαντική επιδείνωση των γεωμετρικών στοιχείων και της οικονομικής και εμπορικής εκμεταλλεύσεως αυτού, όπως επίσης ότι η ζημία του απομένοντος θα επέλθει μετά βεβαιότητας μετά την απότμηση του απαλλοτριούμενου τμήματος.»</p>

129

1. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17),

2. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17),

3. Αντικαθίσταται η παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α` 17) όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3193/2003 (Α` 266) και της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18)

4. Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α` 17)

1. «Η σύνθεση της Επιτροπής μπορεί να διευρύνεται μέχρι πέντε (5) μέλη, υπαλλήλους που κατέχουν ειδικές γνώσεις πολεοδομίας, τοπογραφίας, καθώς και οικοδομικών κατασκευών, γεωπονίας ή δασολογίας ή ηλεκτρολογίας ή μηχανολογίας και μεταλλειολογίας, μέλη των επίσημων επαγγελματικών οργανώσεων της ειδικότητας τους, στις περιπτώσεις που στα απαλλοτριούμενα περιλαμβάνονται κτήρια, γεωργικές εκμεταλλεύσεις, φυτείες και φυτώρια, δασικές εκτάσεις, ουσιώδεις ηλεκτρομηχανολογικές παραγωγικές εγκαταστάσεις και μεταλλεία αντίστοιχα κατά την κρίση του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας. Οι ανωτέρω εντός δέκα (10) ημερών προτείνονται από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας τους. ύστερα από σχετικό αίτημα του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας.»

2. «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορίζονται πρότυπα για την σύνταξη των εκθέσεων της παραγράφου αυτής, κατ` είδος απαλλοτριούμενου ακινήτου και επικειμένου, με τα οποία θα προσδιορίζονται ορισμένοι από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της αξίας τους, που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την σύνταξη της έκθεσης του άρθρου αυτού.»

3. «6. Σε περιπτώσεις απαλλοτριώσεων μεγάλου οικονομικού ενδιαφέροντος, ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση ή ο υπόχρεος προς αποζημίωση δύναται να ζητήσει τη σύνταξη έκθεσης εκτίμησης των απαλλοτριούμενων από ανεξάρτητο και πιστοποιημένο Εκτιμητή, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας καθορισμού της αποζημίωσης. Η εν λόγω Έκθεση εκτίμησης, μπορεί να αντικαθιστά την Έκθεση προεκτίμησης της Επιτροπής του παρόντος άρθρου, ή να χρησιμοποιείται παράλληλα για την απόδειξη της αξίας των απαλλοτριωθέντων. Η έκθεση του ανεξάρτητου Εκτιμητή καλύπτει το σύνολο της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων και των επικειμένων τους, την μείωση της αξίας των απομενόντων τμημάτων μετά την απαλλοτρίωση και την ύπαρξη ή μη ωφέλειας των παρόδιων ιδιοκτητών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 653/ 1977 (Α` 214).»

4. «4. Η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία ή το φορέα που συνέταξε ή ενέκρινε το κτηματολογικό διάγραμμα και τον πίνακα και εξετάζεται χωρίς καθυστέρηση. Αν η αίτηση διόρθωσης γίνει δεκτή, η υπηρεσία υποβάλλει προς έγκριση, στην αρμόδια ως έκτου σκοπού της απαλλοτρίωσης

	<p>5. Αντικαθίσταται η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p>	<p>υπηρεσία, διορθωτικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα. Μετά την έγκριση της διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων, η σχετική απόφαση αναρτάται στο δικτυακό τόπο του αρμόδιου Υπουργείου ή Φορέα. Εφόσον η Υπηρεσία που είναι αρμόδια, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης, είναι διαφορετική από την Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, κοινοποιείται στην τελευταία η απόφαση έγκρισης της διόρθωσης με δυο αντίγραφα του διορθωτικού Κτηματολογικού Διαγράμματος και Πίνακα προς ενημέρωση του φακέλου της απαλλοτρίωσης.»</p> <p>5. «8. Κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και του πίνακα, λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί το σχετικό αίτημα, τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από την αρχική ή την μετ` αναβολή δικάσιμο, στην αρχή που τα συνέταξε, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων κατά τις προηγούμενες παραγράφους.»</p>
130	<p>1. Αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α` 17), όπως αντικαταστάθηκε με την περ. ε` του άρθρου 31 του ν. 3130/2003 (Α` 76),</p> <p>2. Αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>3. Προστίθενται εδάφια στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17)</p>	<p>1. «Η δικαστική δαπάνη, μαζί με τη νόμιμη, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3919/2011 (Α`32), αμοιβή των πληρεξουσίων δικηγόρων, βαρύνει τον υπόχρεο προς αποζημίωση, επιδικάζεται από το Δικαστήριο με την ίδια απόφαση, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο αυτόν και παρακατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.) υπέρ του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.»</p> <p>2. «Όταν υπόχρεος προς αποζημίωση είναι φορέας που υπάγεται στη Γενική Κυβέρνηση κατά την έννοια του άρθρου 1 Β του ν. 2362/1995 (Α` 247) η επιδικαζόμενη από τα Δικαστήρια αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου των δικαιούχων αποζημίωσης στις περιπτώσεις που υπολογίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δίκης, καθορίζεται υποχρεωτικά έως το ήμισυ των νόμιμων αμοιβών του Κώδικα Δικηγόρων.»</p> <p>3. «Η αίτηση για την ιδιαίτερη αποζημίωση υποβάλλεται στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία ή στην αρμόδια για την εκτέλεση του έργου υπηρεσία, εφόσον η προεκτίμηση διενεργείται ή διενεργήθηκε από ανεξάρτητο Εκτιμητή, εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν την εκδίκαση του αιτήματος από το αρμόδιο για τον καθορισμό της προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης</p>

	<p>4. Αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>5. Προστίθεται τελευταίο εδάφιο στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 19 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17)</p>	<p>δικαστήριο. Με την αίτηση, συνυποβάλλονται υποχρεωτικά α) απόσπασμα του κτηματολογικού διαγράμματος, επί του οποίου εμφανίζεται το απομένον εδαφικό τμήμα του ακινήτου μετά την απαλλοτρίωση και επισημειωματική δήλωση, ύστερα από έλεγχο των τίτλων του ακινήτου, την οποία υπογράφει διπλωματούχος μηχανικός, ο οποίος βεβαιώνει περί της πολεοδομικής κατάστασης του ακινήτου, των ισχυόντων όρων δόμησης, της αρτιότητας και οικοδομησιμότητας του ακινήτου, πριν και μετά την απαλλοτρίωση, με ρητή αναφορά περί της τυχόν ισχύουσας παρέκκλισης, β) πλήρεις τίτλοι ιδιοκτησίας και σε περίπτωση έκτακτης χρησικτησίας κάθε δημόσιο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει το ακριβές εμβαδό και η θέση του ακινήτου.</p> <p>Αν δεν συνυποβληθούν τα παραπάνω στοιχεία, η αρμόδια Υπηρεσία εκδίδει σχετική βεβαίωση και το δικαστήριο ελέγχει, στην περίπτωση αυτή, κατά τη συζήτηση του αιτήματος επιδίκασης ιδιαίτερης αποζημίωσης, τα στοιχεία που επικαλείται ο καθ' ου η απαλλοτρίωση, για την απόδειξη της μείωσης της αξίας των απομενόντων τμημάτων, όπως, ιδίως, του εμβαδού και των λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων τους και του όγκου των κτισμάτων.»</p> <p>4. «Οι διάδικοι δύνανται να καταθέσουν υπόμνημα, στο οποίο να αναπτύσσουν τους ισχυρισμούς που πρόβαλλαν, μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από τη συζήτηση και να αντικρούσουν τους ισχυρισμούς του αντιδίκου τους μέσα στις δύο επόμενες εργάσιμες ημέρες.»</p> <p>5. «Οι μαρτυρίες προσώπων που δεν έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης δεν λαμβάνονται υπόψη για τη διάγνωση της αξίας των απαλλοτριωμένων ακινήτων, όταν αυτή υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για κάθε είδος αποζημιωμένου αυτοτελώς περιουσιακού στοιχείου.»</p>
131	<p>1 Προστίθεται παράγραφος μετά την παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17)</p> <p>2. Προστίθεται παράγραφος 4 στο</p>	<p>1. «10. Εφόσον η απαλλοτρίωση έχει αρθεί αυτοδικαίως, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 11 ή ανακλήθηκε νομίμως, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 11, δεν υφίσταται δικαίωμα του καθ' ου η απαλλοτρίωση για την έγερση καταψηφιστικής αγωγής με αντικείμενο την καταβολή της οριστικής αποζημίωσης.»</p> <p>2. «4. Σε περίπτωση που ο αριθμός των</p>

	<p>άρθρο 22 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>3. Αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 2882/2001 (Α` 17)</p> <p>4. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17)</p>	<p>αναιρεσιβλήτων υπερβαίνει τους είκοσι (20), η κλήτευση τους στη δίκη μπορεί διενεργηθεί κατά τις διατάξεις του δεύτερου, τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 19. Για την προθεσμία κλήτευσης ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 568 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αίτηση μπορεί να κοινοποιηθεί επίσης, είτε στο δικηγόρο που εκπροσώπησε τον αναιρεσί-βλητο κατά την τελευταία συζήτηση της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας, είτε στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε το τελευταίο δικόγραφο, είτε στον αναιρεσίβλητο στη διεύθυνση που δήλωσε στα δικαστήρια της ουσίας. Ο δικηγόρος οφείλει να παραδώσει αμελλητί τα έγγραφα στον αναιρεσίβλητο. Σε κάθε περίπτωση, επί των υποθέσεων αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτων, δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και η υπόθεση χωρίζεται και η συζήτηση της αίτησης αναίρεσης χωρεί νομίμως, ως προς όσους έχουν κλητευθεί.</p> <p>3. «5. Η εντολή προς τον δικαστικό εκπρόσωπο του Δημοσίου για παράσταση περιλαμβάνει και την κατάρτιση συμβιβασμού, εάν η συνολική αποζημίωση κατά δικαιούχο δεν υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ».</p> <p>4. «Πριν από την παροχή εγγυήσεως, ο δικαιούχος της αποζημίωσης δεν μπορεί να αναλάβει ποσό μεγαλύτερο από το 70% της αποζημίωσης που έχει καθορισθεί προσωρινά.»</p>
--	---	---

132

1. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 26 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17) όπως έχουν τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α` 18),

2. Αντικαθίσταται η παρ. 11 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001 (Α` 17)

1. «3. Οποιοσδήποτε από τους διαδίκους μπορεί, με δικόγραφο κοινοποιούμενο στους αντιδίκους δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την συζήτηση της, κατά το άρθρο 18 και επόμενα του παρόντος, αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό καθορισμό της αποζημίωσης, να ζητήσει την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης με την ίδια απόφαση. Η αίτηση, επί ποινή απαραδέκτου συνοδεύεται με βεβαίωση του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας περί προβολής ή μη των δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο και στη περίπτωση που η έκταση είναι δασικού χαρακτήρα, βεβαίωση της Δασικής Υπηρεσίας περί προβολής ή μη δικαιωμάτων κυριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του ν. 3208/2003 (Α` 303). Δεν είναι δυνατή η συζήτηση του αιτήματος αναγνώρισης, εφόσον α) εκκρεμεί αίτηση διόρθωσης ή συμπλήρωσης του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16. ή β) δεν έχει υποβληθεί αίτηση διόρθωσης και το απαλλοτριούμενο, όπως περιγράφεται στην αίτηση, δεν συμπίπτει με τα στοιχεία του κτηματολογικού πίνακα και του διαγράμματος. Αν το Δικαστήριο απορρίψει το αίτημα, η αναγνώριση δικαιούχων γίνεται κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

4. Η αίτηση για την αναγνώριση δικαιούχων κοινοποιείται, με επιμέλεια του ενδιαφερόμενου, στους Προϊσταμένους της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας και της οικείας δασικής αρχής, οι οποίοι υποχρεούνται, εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση, να χορηγήσουν στον ενδιαφερόμενο ή να υποβάλλουν απευθείας στο Δικαστήριο έγγραφη βεβαίωση περί προβολής ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί δημοσίων κτημάτων διατάξεις και τις αντίστοιχες της δασικής νομοθεσίας. Η κοινοποιούμενη ως άνω αίτηση συνοδεύεται υποχρεωτικά με όλα τα απαιτούμενα για την απόδειξη του δικαιώματος ιδιοκτησίας του αιτούντος έγγραφα και διαγράμματα.

5. Η παράλειψη χορήγησης ή υποβολής των βεβαιώσεων από τα όργανα της προηγούμενης παραγράφου, εντός της προθεσμίας, συνιστά παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος κάθε φορά Υπαλληλικού Κώδικα».

2. «11. Το δικαστήριο απέχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης των δικαιούχων της αποζημίωσης:α) εάν η κυριότητα του

		<p>απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού πιθανολογείται ότι ανήκει στο Δημόσιο, β) εάν η κυριότητα του απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού διεκδικείται από περισσότερους και είναι δυσχερής η διακρίβωση του δικαιούχου, γ) εάν το αίτημα του αξιούντος την αναγνώριση δεν είναι σύμφωνο με τον κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα και δεν έχει υποβάλει σχετικό αίτημα, προ τριμήνου, από την συζήτηση στην αρμόδια Υπηρεσία για την διόρθωση των κτηματολογικών στοιχείων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 16 και δ) εάν δεν αποδεικνύεται το δικαίωμα του αξιούντος να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος της αποζημίωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο επικαλούμενος νέα στοιχεία δύναται με αυτοτελή αίτηση να ζητήσει μόνο μια φορά ακόμη να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, επιτρεπομένης και πραγματογνωμοσύνης, που διατάσσεται και διεξάγεται κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 20. Εάν το δικαστήριο απόσχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης του δικαιούχου της αποζημίωσης, η κυριότητα του απαλλοτριωμένου και τα άλλα εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτού, κρίνονται κατά την τακτική διαδικασία.»</p>
140	1. η παράγραφος ε' του άρθρου 163 του ν. 3852/2010 (Α' 87),	1. Κατά την αληθή έννοια της διατάξεως της παραγράφου ε' του άρθρου 163 του ν. 3852/2010 (Α' 87), αρμόδιο για την κήρυξη των απαλλοτριώσεων ακινήτων για έργα αρμοδιότητας της Περιφέρειας είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο
146	<p>Μεταβατικές διατάξεις</p> <p>1. Επιφυλασσομένων των διατάξεων των παραγράφων 2 έως 10, οι διατάξεις του Α' Κεφαλαίου του παρόντος Μέρους Δ' εφαρμόζονται στις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται από την έναρξη ισχύος του και εφεξής.</p> <p>2. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2882/2001 (Α' 17), όπως τροποποιείται με την παρ. 3 του άρθρου 123 του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που δεν έχει υπογραφεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του, η σύμβαση εξαγοράς του ακινήτου.</p> <p>3. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 και του άρθρου 4 του ν.</p>	

2882/2001 (Α` 17), όπως τροποποιούνται με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 124 του παρόντος, εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που δεν έχουν αρμοδίως εγκριθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του, τα κτηματολογικά στοιχεία της απαλλοτρίωσης.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α` 17), όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του άρθρου 125 του παρόντος, εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που δεν έχει κατατεθεί, μέχρι την έναρξη της ισχύος του, αίτηση του υπόχρεου φορέα για ειδική άδεια για προσωρινή κατάληψη και προσδιορισμό εύλογης αποζημίωσης από το αρμόδιο Εφετείο.

5. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστίθεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 126 του παρόντος, εφαρμόζεται από τη δημοσίευση του παρόντος, στις απαλλοτριώσεις που έχει οποτεδήποτε πριν την ημερομηνία αυτή συμπληρωθεί δεκαετία από της συντελέσεώς τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι καταθέτες των γραμματίων συστάσεως παρακαταθήκης εξ απαλλοτριώσεως γνωστοποιούν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων τα στοιχεία των απαλλοτριώσεων που εμπίπτουν στην υποχρέωση επιστροφής των αδιάθετων υπολοίπων.

6. Η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστίθεται με την παρ. 3 του άρθρου 126 του παρόντος, εφαρμόζεται στις απαλλοτριώσεις που δεν έχει συζητηθεί η αίτηση καθορισμού προσωρινής τιμής μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου.

7. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/ 2001 (Α` 17), όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 4 του άρθρου 126 του παρόντος, ισχύει και στις συντελεσμένες κατά την έναρξη

ισχύος του παρόντος απαλλοτριώσεις και εφόσον δεν μπορεί να αποδειχθεί ο χρόνος καταλήψεως του ακινήτου, η προθεσμία παραγραφής δεν συμπληρώνεται προ της παρόδου έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

8. Η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 (Α` 17), όπως τροποποιείται με τις αραγράφους 2 και 3 του άρθρου 127 του παρόντος και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α` 17), όπως τροποποιούνται με το άρθρο 128 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται και στις απαλλοτριώσεις που κηρύχτηκαν πριν την έναρξη ισχύος του και εφόσον κατά το χρόνο αυτόν έχει ήδη καθορισθεί και κοινοποιηθεί στον αιτούντα την ανάκληση της απαλλοτρίωσης το ύψος της καταβλητέας αποζημίωσης, για την παρακατάθεση της ισχύουν οι διατάξεις των τριών πρώτων εδαφίων της παραγράφου 4 και η ανάκληση θεωρείται συντελεσθείσα με την παρακατάθεση της πρώτης δόσης.

9. Οι παράγραφοι: α) 2 και 4 του άρθρου 13, β) 1 και 6 του άρθρου 15, γ) 4 και 8 του άρθρου 16, δ) 4 και 6 του άρθρου 18, ε) 8 και 10 του άρθρου 19, στ) 1,8 και 9, ζ) 1 του άρθρου 24 και η) 3, 4, 5 και 11 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001 (Α` 17), όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις των άρθρων 128, 129, 130, 131 και 132 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος απαλλοτριώσεις.

10. Η παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 2882/2001 (Α` 17), που προστίθεται με την παρ. 4 του άρθρου 132 του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις αναιρέσεως.